

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	IB/2002/8801		14 maart 2002
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Verslag van het werkbezoek van Minister Hermans aan Indonesië			

Op uitnodiging van de Indonesische Minister van Nationaal Onderwijs heb ik van 10 tot 15 februari 2002 een werkbezoek aan de Republiek Indonesië gebracht. Het bezoek heeft duidelijk naar voren gebracht dat er op onderwijs- en wetenschapsgebied vele banden met Indonesië zijn en dat de samenwerking buitengewoon veelzijdig is. Gesteld kan worden dat het bezoek in alle opzichten succesvol is geweest. Door de gesprekken met mijn Indonesische counterparts en andere belanghebbenden in de Indonesische onderwijs- en onderzoekswereld zijn bovendien de contacten versterkt.

Als bijlagen treft u aan het programma, zoals opgesteld in overleg met het Indonesische Ministerie van Nationaal Onderwijs, en de door mij tijdens het bezoek ondertekende Memoranda of Understanding en de bijbehorende Agreed Minutes. Tevens treft u als bijlage de Letter of Intent aan zoals in de ambtelijke follow up van mijn reis met het consortium van Oost- Indonesische Universiteiten is overeengekomen.

Inleiding

Het bezoek vond plaats in het kader van de bilaterale wetenschappelijke en onderwijskundige samenwerking tussen Nederland en Indonesië. De samenwerking kent een lange geschiedenis, daterend vanaf het Culturele Akkoord van 1968. Samenwerking vindt plaats in het kader van beleidsafspraken met twee Indonesische counterparts (het Indonesische Ministerie van Onderzoek en Technologie en het Indonesische Ministerie van Onderwijs).

Doelstellingen van het bezoek

De doelstellingen van het bezoek waren vierledig :

- Bekrachtiging van de bestaande betrekkingen;

- Versterking van de samenwerking op het gebied van de menselijke capaciteitsopbouw (o.a. wetenschappelijke samenwerking en (hoger) beroepsonderwijs);
- Positionering van het hoger onderwijs;
- Bevordering van samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven.

Resultaten

- Bekrachtiging van de bestaande betrekkingen

Tijdens mijn bezoek heb ik overleg gevoerd met de Indonesische President. Gezien de recente wateroverlast in Indonesië vormde watermanagement een belangrijk gespreksonderwerp. Op dat gebied bestaat er een breed programma vanuit de ontwikkelingssamenwerking met Nederland. Toegezegd is dat, binnen het kader van de bestaande wetenschappelijke samenwerking en aansluitend op de bestaande lijnen in de ontwikkelingssamenwerking, zal worden onderzocht op welke wijze Nederland assistentie kan verlenen op dit gebied.

(N.b. Ook in de contacten met de andere overheidsvertegenwoordigers vormde watermanagement een actueel thema.)

En marge van het gesprek met de President heb ik namens de Nederlandse regering expliciet de moord op de journalist Sander Thoenes in september 1999 aan de orde gesteld. Ik heb er op gewezen dat de Nederlandse regering er groot belang aan hecht dat in deze zaak juridische vervolging zal plaatsvinden via het Ad Hoc Mensenrechten Tribunaal.

In Yogyakarta heb ik een ontmoeting gehad met de Sultan / gouverneur van Yogyakarta die met name interesse voor samenwerking op hoger onderwijs terrein verwoordde. Daarbij wees hij in het bijzonder op de fundering van het Indonesische rechtssysteem in het Nederlandse en de in het Nederlands gestelde historische archieven.

- Versterking van de samenwerking op het gebied van de menselijke capaciteitsopbouw

In het gesprek met de Indonesische Minister van Nationaal Onderwijs en de Indonesische Minister van Onderzoek en Technologie ben ik ingegaan op de samenwerking op onderwijs- respectievelijk wetenschapsgebied. De besprekingen hebben geresulteerd in de ondertekening van een Memorandum of Understanding en de bijbehorende Agreed Minutes met het Indonesische ministerie van Nationaal Onderwijs respectievelijk het Indonesische ministerie van Onderzoek en Technologie. Daaruit vloeien voort impulsen voor de mobiliteit van wetenschappers, samenwerking in de beroepskolom, alumnibeleid, samenwerking onderwijs/onderzoek-bedrijfsleven en samenwerking met Oost Indonesië.

Een belangrijke impuls voor de wetenschappelijke samenwerking is een flankerend wetenschappelijk uitwisselingsprogramma voor Indonesië met een looptijd tot en met 2004. De uitvoering van het programma berust bij de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Op de Ronde Tafel Conferentie over Wetenschappelijke Samenwerking in Bandung, heb ik kennis genomen van de resultaten van de samenwerking vanaf 1994.

In het kader van de vele initiatieven die er zijn in de samenwerking op het gebied van het hoger beroepsonderwijs heb ik een bezoek gebracht aan de Polytechnic Bandung. Hier zijn mij de resultaten gepresenteerd van de samenwerking met het Nederlandse hbo sinds 1995 en zijn de mogelijkheden

voor continuering en uitbreiding daarvan binnen het kader van brede samenwerking binnen de beroepskolom.

Bij mijn bezoek aan de Gadjadara Universiteit heb ik een presentatie gehad van de samenwerking met Nederland. Tevens heb ik daar het Population Studies Center bezocht, een center of excellence op sociaal-wetenschappelijk terrein dat met een groot aantal Nederlandse instellingen samenwerkt.

Ook heb ik een ontmoeting gehad met het alumninetwerk van Indonesische professionals die (gedeeltelijk) in Nederland zijn opgeleid. De verwachting is dat dit netwerk zal bijdragen aan het wederzijdse socio-culturele begrip en de economische ontwikkeling van Indonesië. In het Erasmus Taal Centrum heb ik een nieuw computerlokaal geopend waar interactief onderwijs wordt gegeven aan leerlingen die daar de Nederlandse taal leren.

- Positionering hoger onderwijs

Als resultaat van het positioneringbeleid hoger onderwijs is in Jakarta een steunpunt ingericht dat belast is met de generieke promotie van het Nederlandse hoger onderwijs in Indonesië. Tijdens mijn bezoek heb ik het nieuwe kantoor van het Netherlands Education Centre (NEC) geopend, dat deze taak zal vervullen.

De internationale positionering van het Nederlandse hoger onderwijs krijgt verder een impuls door het onlangs geïnitieerde beurzenprogramma Delta. Dit programma -dat wordt uitgevoerd door Nuffic- richt zich op het aantrekken van studenten uit bepaalde prioriteitslanden, waaronder Indonesië. Het Netherlands Education Centre (NEC) speelt hierbij een faciliterende rol.

- Bevordering van samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven

Met de Minister van Industrie en Handel heb ik met name gesproken over het belang van de secundaire beroepsopleiding voor de economie van onze beide landen en de verbinding onderwijs-bedrijfsleven in relatie tot kwaliteitsverbetering van de opleidingen. In dat kader heb ik de minister uitgenodigd Nederland te bezoeken voor een fact-finding missie.

In het kader van de samenwerking onderwijs/onderzoek-bedrijfsleven heb ik een ontmoeting gehad met vertegenwoordigers van het in Indonesië actieve Nederlandse bedrijfsleven en hen toegesproken tijdens hun maandelijkse lunchbijeenkomst.

Overig

- Mobiliteitsobstakels

In diverse gesprekken hebben de Indonesiërs het onderwerp mobiliteitsbelemmeringen aan de orde gesteld. In mijn antwoord heb ik toegelicht dat over dit onderwerp momenteel in een interdepartementale werkgroep een advies voor de regering wordt voorbereid. Tevens heb ik benadrukt dat het bevorderen van de toegankelijkheid van het Nederlandse onderwijs voor buitenlanders is geplaatst in het kader van het restrictief vreemdelingenbeleid van de Nederlandse overheid.

- Oost-Indonesië

Op instigatie van het Indonesische onderwijsministerie heeft in de follow-up van mijn bezoek een ambtelijke delegatie Oost Indonesië bezocht. Dat heeft geresulteerd in de ondertekening van een Letter of

Intent gericht op brede samenwerking met het consortium van Oost Indonesische Universiteiten. Een opvallend onderdeel van de gesprekken was de regelmatig herhaalde vraag naar onderwijs van de Nederlandse taal, mede ingegeven door het gedeelde koloniale verleden.

Concluderend kan ik zeggen dat bovenstaande en andere activiteiten ertoe hebben geleid dat alle doelstellingen van het bezoek zijn gerealiseerd.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

Drs. L.M.L.H.A. Hermans